Bibliografie k dějinám epidemií 1500–1918

Bibliography of the History of Epidemics 1500–1918

Bibliographie zur Geschichte der Epidemien 1500–1918

SESTAVIL IVO CERMAN

Obecně / General Works / Allgemeines

BYRNE, Joseph P. (ed.), *Encyclopedia of Pestilence, Pandemics and Plagues* I-II, London 2008.

ČERNÝ, Karel – SVOBODNÝ, Petr, *Historica medicina kultura, sborník k dějinám medicíny*, Praha 2007.

GERABEK, Werner E. – HAAGE, Bernhard D. – KEIL, Gundolf – WEGNER, Wolfgang (edd.), *Enzyklopädie Medizingeschichte*, Berlin–New York 2005.

LESKY, Erna, *Österreichisches Gesundheitswesen im Zeitalter des aufgeklärten Absolutismus*, Wien 1959 (= Archiv für österreichische Geschichte 122).

MACNEILL, William H., *Seuchen machen Geschichte. Geißeln der Völker*, München 1978.

MAUR, Eduard, *Smrt ve světle demografické statistiky*, in: Helena Lorenzová – Taťána Petrasová (edd.), *Fenomén smrti v české kultuře 19. století*, Praha 2001, s. 245–254.

MEIER, Mischa (ed.), *Pest. Die Geschichte eines Menschheitstraumas*, Stuttgart 2005.

NIKLÍČEK, Ladislav, *Přehled dějin českého lékařství a zdravotnictví* I, Brno 1989.

NIKLÍČEK, Ladislav – ŠIMBERSKÁ, Růžena, *Vývoj a současné problémy české historiografie lékařství a zdravotnictví*, *Dějiny věd a techniky* 25, 1992, s. 1–16.

PORTER, Dorothy (ed.), *The History of Public Health and the Modern State*, Amsterdam – Atlanta 1994.

SINKULOVÁ, Ludmila, *Dějiny československého lékařství* II. 1740–1849, Praha 1965.

SINKULOVÁ, Ludmila, *Stát, lékaři, zdraví lidu. Z historie zdravotní služby v českých zemích*, Praha 1959.

STRÍTEZSKÝ, Jan K., *Zdravotní a populační vývoj československého obyvatelstva*, Praha 1971.

SVOBODNÝ, Petr – HLAVÁČKOVÁ, Ludmila, *Dějiny lékařství v českých zemích*, Praha 2004.

SVOBODNÝ, Petr – HLAVÁČKOVÁ, Ludmila, *Pražské špitály a nemocnice*, Praha 1999.

ULBRICHT, Otto (ed.), *Die leidige Seuche. Pest-Fälle in der Frühen Neuzeit*, Köln 2004.

VASOLD, Manfred, *Grippe, Pest und Cholera. Eine Geschichte der Seuchen in Europa*, Stuttgart 2008.

VOJTOVÁ Marie a kol., *Dějiny československého lékařství. Svazek 1 – do r. 1740*, Praha 1970, s. 331.

WIESNER Antonín, *Dějiny nakažlivých nemocí v Československu*, Časopis lékařů českých 66, 1927, s. 1491–1494; 1526–1528; 1557–1560; 1585–1587; 1721–1722; 1652–1656; 1688–1690; 1759–1763; 1869–1874; 1913–1919; 1955–1960; 1992–1999.
 WINKLE, Stefan, *Geißeln der Menschheit. Kulturgeschichte der Seuchen*, Düsseldorf–Zürich 1997.

Institute a zákonná nařízení / Institutions and legal Regulations / Institutionen und gesetzliche Maßnahmen

BRUNNER, Walter (ed.), *Geschichte der Stadt Graz II*, Graz 2003, s. 239–356.
 ČERNÝ, Karel, *Early Modern „Citation Index“? Medical Authorities in Academic Treaties on Plague (1480–1725)*, Prague Medical Report 113, 2012, s. 119–135.
 ČERNÝ, Karel, *Medicína v české provincii dominikánského řádu v letech 1650–1720*, Historická demografie 36, 2012, s. 1–24.
 ČERNÝ, Karel, *Zázraky, historie a biomedicína*, Folia historica bohemia 24, 2009, s. 7–19.
 D'ELVERT, Christian, *Geschichte der Heil- und Humanitätsanstalten in Mähren und öster. Schlesiens*, Brno 1858.
 DINGES, Martin, *Medizinische Polizey zwischen Heilkundigen und Patienten (1750–1830)*, in: Karl Härter (ed.), *Policey und frühneuzeitliche Gesellschaft*, Frankfurt am Main 2005, s. 263–295.
 FLAMM, Heinz, *Die ersten Infektions- oder Pestordnungen in den österreichischen Erblanden, im Fürstlichen Erzstift Salzburg und im Innviertel im 16. Jahrhundert*, Wien 2008.
 FLAMM, Heinz, *Die Geschichte der Staatsarzneikunde, Hygiene, Medizinischen Mikrobiologie, Sozialmedizin und Tierseuchenlehre in Österreich und ihrer Vertreter*, Wien 2012.
 HLAVÁČKOVÁ, Ludmila, *Chudinská péče a zdravotnictví*, in: Josef Petráň (ed.), *Počátky českého národního obrození 1770–1791*, Praha 1990, s. 124–131.
 HUBER-REISMANN, Elfriede Maria, *Krankheit, Gesundheitswesen und Armenfürsorge*, in: Jirková, Pavla, *Ustanovený řád. Koncept morového řádu pro Čechy v kontextu normativních textů střední Evropy z přelomu 70. a 80. let 17. století*, Folia historica bohemia 31, 2016, s. 25–51.
 CHALOUPEK, RUDOLF, *Nakažlivé nemoci*, in: Emil Hácha – Jiří Havelka et alii (edd.), *Slovník veřejného práva, II (I–O)*, Brno 1932, s. 736–751.
 LESKY, Erna, *Die österreichische Pestfront an der k–k. Militärgrenze*, Saeculum 8, 1957, s. 82–106.
 LESKY, Erna (ed.), *Johann Peter Frank, Selbstbiographie*, Wien 1969.
 LESKY, Erna – Adam WANDRUZSKA (edd.), *Gerard van Swieten und seine Zeit*, Wien–Graz–Köln 1973.
 MAIEN, J. P. [= Pavel Krammer] (ed.), *Odkaz bratrstva zlatého a růžového kříže. Příspěvek k dějinám rosenkruciánství v 17. a 18. století*, Praha 2013.

MATUŠÍKOVÁ, Lenka, *Návrh infekčního řádu pro Čechy při ohrožení morem v roce 1680*, in: Libor Gottfried (ed.), *Sborník prací k sedmdesátým narozeninám dr. Karla Beránka*, Praha 1996, s. 84–93.

OLBORT, Ferdinand, *Pestbild und Pestbekämpfung in Niederösterreich des 17. Jahrhunderts*, *Unsere Heimat* 48, 1977, s. 13–29.

PIRCHER, Wolfgang – PRIBERSKY, Andreas, *Die Gesundheit, die Polizei und die Cholera*, in: Renate Banik-Schweitzer et alii *Wien im Vormärz*, Wien 1980 (= *Forschungen und Beiträge zur Geschichte Wiens* 8), s. 202–214.

PRAŽÁK, Jiří, *Rakouské právo veřejné. Díl druhý. Právo správní. Rakouské právo správní. Část první*, Praha 1895, s. 66, § 97.

ROTHENBERG, Gunter E., *The Austrian Sanitary Cordon and the Control of the Bubonic Plague 1710–1871*, *Journal of the History of Medicine* 28, 1973, s. 15–23.

ROZSÍVALOVÁ, Eva, *Lékaři a lazarety v Praze v době morové epidemie v roce 1713*, *Časopis lékařů československých* 100, 1961, s. 1337–1338.

ROZSÍVALOVÁ, Eva, *Pražská lékařská fakulta a první zemský zdravotní řád pro Čechy z r. 1753 (I. část)*, *Acta Universitatis Carolinae – Historia Universitatis Carolinae Pragensis* 17, 1977, č. 2, s. 17–46; *(II. část)*, *Acta Universitatis Carolinae – Historia Universitatis Carolinae Pragensis* 18, 1978, s. 37–77.

ROZSÍVALOVÁ, Eva, *Zdravotnictví pražských měst ve 20. letech 18. století*, *Historická demografie* 4, 1970, s. 85–92.

SINKULOVÁ, Ludmila, *Z historie základních zdravotních zákonů rakousko-uherských, Československé zdravotnictví* 18, 1970, s. 425–432, s. 489–495.

TINKOVÁ, Daniela, *Zákeřná mepitis: zdravotní policie a veřejná hygiena v pozdně osvícenských Čechách*, Praha 2012.

WERFRING, Johannes, *Europäische Pestlazarette und deren Personal. Mit besonderer Berücksichtigung der Wiener Verhältnisse*, Wien 1999 (Disertační práce).

Syphilis / Syphilis / Syphilis

DIVIŠOVÁ, Bohdana, *Francouzská nemoc lékařů českých. Vznik a vývoj konsiliární literatury na příkladech francouzských, italských a německých představitelů medicíny*, Praha 2018.

DIVIŠOVÁ, Bohdana, *Problematika syphilis očima lékaře Christophora Guarinoniho (1534–1604)*, *Dějiny věd a techniky* 46, 2013, č. 2, s. 94–112.

MACEK, Josef, *Jagellonský věk v českých zemích (1471–1526) I*, Praha 1992, s. 58–62.

REMEŠ, Mořic, *Z dějin příjice*, *Časopis lékařů českých* 84, 1945, s. 1278–1279.

Mor / Plague / Pest

ČÁŇOVÁ, Eliška, *Mor v Čechách v roce 1680*, *Sborník archivních prací* 31, 1980, s. 265–339.

- ČÁNOVÁ, Eliška, „Morová epidemie za nevolnického povstání 1680“, in: Povstání poddaného lidu 1680, Česká Lípa 1981, s. 235–247.
- ČERNÝ, Karel, *Monarcha virulentus. Tělo nemocného morem v akademických spisech od konce 15. století do první čtvrtiny 18. století – koncepce, kontinuita a vývoj*, in: Milena Lenderová – Daniela Tinková – Vladan Hanulík (edd.), *Dějiny těla*, Praha 2013, s. 67–110.
- ČERNÝ, Karel, *Mor 1480–1730. Epidemie v lékařských traktátech raného novověku*, Praha 2014.
- ČERNÝ, Karel – HAVLÍK, Jiří M., *Jezuité a mor*, Praha 2008.
- FRIESS, Edmund – GUGITZ, Gustav, *Zur Pestperiode 1679–1680 in Wien*, Monatsblatt des Vereines für Geschichte der Stadt Wien 19/54, April–Juni 1937, s. 119–122.
- GUGITZ, Gustav, *Die Wiener Pestepidemie von 1713 und ihr Ausmaß. Ein statistischer Versuch einer Richtigstellung*, Wiener Geschichtsblätter 14, 1959, s. 87–91.
- HOLASOVÁ Martina, *Každodenní život městského obyvatelstva za časů morové epidemie v 16. a 17. století (České Budějovice 1680)*, Historická demografie 25, 2005, s. 5–28.
- HAVLÍK, Jiří M., *Morová epidemie v letech 1679–1681 v Praze a pražské domy tovaryšstva Ježíšova*, Praha 2002 (Diplomová práce).
- JIRKOVÁ, Pavla, *Disease Monitoring System and the Balance of Demographic Structure and Economic Vitality (Bohemia, 1680)*, Prager wirtschafts- und sozialhistorische Mitteilungen = Prague Economic and Social History Papers 18, 2013, č. 2, s. 7–20.
- JIRKOVÁ, Pavla, „Pest Tyrannei“ v královském rezidenčním městě Praze: svědectví úředních a osobních dokumentů o morovém roce 1680, *Pražský sborník historický* 44, 2016, s. 185–215.
- JIRKOVÁ, Pavla, „Větší-li se, či menší mor“: raně novověké morové epidemie v českých zemích, Praha 2019.
- KRAFFT-EBING, Richard von, *Zur Geschichte der Pest in Wien 1349–1898. Vortrag gehalten im Wiener Volksbildungsverein am 17. Januar 1899*, Leipzig–Wien 1899, s. 28–35.
- MAREŠ, František, *Velký mor v letech 1679–1680*, Sborník historický 1, 1883, s. 397–419.
- MATUŠÍKOVÁ, Lenka, *Mor v Čechách roku 1680*, Documenta Pragensia 16, 1998, s. 235–240.
- MATUŠÍKOVÁ, Lenka, „Kratka však dostatečná sprawa neb naučení...“, in: Václav Bůžek (ed.), *Příspěvky ke každodenní kultuře novověku*, České Budějovice 1995 (= Opera historica 4), s. 145–152. (online: www.opera-historica.com)
- MAUR, Eduard, *Člověk a mor v dějinách*, Demografie: revue pro výzkum populačního vývoje 37, 1995, s. 36–41.
- MAUR, Eduard, *Úvahy o moru roku 1680 v Kutné Hoře a okolí*, in: Václav Vojtěch (ed.), *Kutná Hora v době baroka*, Praha 2005 (= Antiqua cuthna 1), s. 110–124.
- NOVOTNÁ, Dana, *Morová rána na tělech měst*, in: *Dějiny staveb* 2016. Sborník příspěvků z konference Dějiny staveb Plzeň, Plzeň 2016, s. 205–208.
- OLBORT, Ferdinand, „Vergessene“ Pestjahre. Die Seuche von 1653 bis 1656 in Wien, Wiener Geschichtsblätter 28, 1973, S. 10–14.

- OLBORT, Ferdinand, *Die Pest in Niederösterreich von 1653 bis 1683*, Wien 1973 (Disertační práce).
- PLETZER, Karel, *Morová epidemie v Českých Budějovicích roku 1521*, Výběr 31, 1994, s. 26–30.
- PRAXL, Paul, *Das grosse Sterben. Pest im Böhmerwald*, Zlatá stezka. Sborník Prachatického muzea 2017, s. 141–155.
- ROEDL, Bohumír, *Svědectví z morového času. Kniha svědeckých výpovědí u městského soudu v Zatci z let 1580–1587*, Praha 2003.
- ROZSÍVALOVÁ, Eva, *Morová epidemie v Čechách v roce 1713 a v letech následujících*, Praha 1963 (Kandidátská práce).
- RYANTOVÁ, Marie, *Ochrana před morem v Českých zemích, Bavorsku, Sasku a Prusku ve světle patentů a úředních nařízení z let 1625–1720*, Documenta Pragensia 20, 2002, s. 312–327.
- SCHMÖLZER, Hilde, *Die Pest in Wien. „Deß wütenden Todts Ein umbständig Beschreibung“*, Berlin 1988.
- SCHULZ, Václav, *Príspevky k dějinám moru v českých zemích v l. 1531–1746*, Praha 1901. (online: www.nkp.cz)
- STROUHAL, Eugen, *Plague Epidemics in Czech Countries*, in: Michel Signoli et alii (edd.), *Plague: Epidemics and Societies*, Firenze 2007, s. 49–52.
- TOŠNEROVÁ, Marie, „*A ten mor se tak rozmohl, že všudy i po vesnicích velmi mřeli.*“ *Reflexe moru v literárních pramenech druhé poloviny 16. století*, in: Ivana Ebelová et alii (edd.), *Mezi kulturou a uměním. Věnováno Zdeňku Hojdovi k životnímu jubileu*, Praha 2013, s. 21–51.
- WEITENWEBER, Wilhelm Rudolf, *Mittheilungen über die Pest zu Prag in den Jahren 1713–1714: ein Beitrag zur medicinischen Geschichte Böhmens*, Praha 1852.
- WERFRING, Johann, *Der Ursprung der Pestilenz. Zur Ätiologie der Pest im loimographischen Diskurs der frühen Neuzeit*, Wien 1999.
- WONDRÁK, Eduard, *Historie moru v českých zemích*, Praha 1999.
- ZEZULČÍK, Jaroslav, *Rána morová. K výročí ukončení posledního moru v českých zemích na přelomu let 1715–1716*, Nový Jičín 1996.

Neštovice / Smallpox / Pocken

- GRUNDA, Blahomil, *Hrabě Hugo František Salm a neštovice*, in: Eva Nečasová (ed.), *Sborník Muzea Blansko 2012*, Blansko 2012, s. 112–117.
- ODEHNAL, Petr, *Demografické krize způsobené epidemiemi neštovic a cholery na jižním Valašsku od konce 18. století do závěru 19 století*, in: Svatava Urbanová et alii (edd.), *Valašsko: historie a kultura II. Obživa*, Ostrava 2019, s. 296–308.
- FLAMM, Heinz – VUTUC, Christian, *Geschichte der Pocken-Bekämpfung in Österreich*, *Wiener Klinische Wochenschrift* 122, 2010, s. 265–275.

VERMOUZEK, Rostislav, *Průkopník očkování proti neštovicím roku 1798 v Lanžhotě (Josef Bohuňovský)*, *Vlastivědný věstník moravský* 39, 1987, s. 90.

LENDEROVÁ, Milena – TINKOVÁ, Daniela – HANULÍK, Vladan, *Tělo mezi medicínou a disciplínou. Proměny lékařského obrazu a ideálu lidského těla a tělesnosti v dlouhém 19. století*, Praha 2014, s. 265–344.

UTÍKAL, Bedřich – GENTTNER, Viktor, *Městský a vrchnostenský lékař František Xaver Riedl, jeho účast v začátcích očkování v Čechách a léčení chudých poddaných na panství landštrounském*, *Genealogická a heraldická ročenka* 12, 1992, č. 2, s. 3–7.

WIMMER, Johannes, *Gesundheit, Krankheit, Tod im Zeitalter der Aufklärung. Fallstudien aus den habsburgischen Erbländern*, Wien–Köln 1991.

Ergotismus /Ergotism / Ergotismus*

(*Domnělá nákaza ve skutečnosti způsobená otravou námelem / Eine angebliche Epidemie, die eigentlich durch Mutterkornvergiftung verursacht wurde)

BARGER, George, *Ergot and Ergotism*, London 1931.

VOJTOVÁ Marie a kol., *Dějiny československého lékařství I. Do r. 1740*, Praha 1970, s. 331.

ZADINA, Rudolf, *K činnosti lékařské fakulty v 18. století. Morbus spasmodicus v Čechách 1736–1737*, *Acta Universitatis Carolinae – Historia Universitatis Carolinae Pragensis* 4, 1963, s. 163–166.

Tyfus a napoleonská tažení /Typhus and the Napoleonic Campaigns /Tyfus und napolenische Feldzüge

HAITVOG, Gertrud et alii, *Wasser Stadt Wien. Eine Umweltgeschichte*, Wien 2019.

LUŇÁČEK, Jiří, *Rakouské vojenské zdravotnictví za napoleonských válek: k činnosti hlavních polních nemocnic na Moravě v letech 1813–1814*, Olomouc 2018.

KOTULÁN, Jaroslav, *Lékař je a musí být přítelem humanity*, Muzeum Brněnska: sborník 2007, s. 57–66.

POLIŠENSKÝ, Josef, *Napoleon a srdce Evropy*, Praha 1971, s. 67–69.

TALTY, Stephan, *The Illustrious Dead: The Terrifying Story of How Typhus Killed Napoleon's Greatest Army*, New York 2009.

UHLÍŘ, Dušan, *Brněnský pitaval*, Brno 1992, s. 184–190.

VARGOVÁ, Lenka – HORÁČKOVÁ, Ladislava – MENŠÍKOVÁ, Miroslava, *Infekční choroby a některé jejich projevy na kosterních pozůstatcích obyvatel města Brna v 19. století*, Brno v minulosti a dnes 20, 2007, s. 123–143.

WONDRÁK, Eduard, *Péče o raněné a nemocné vojáky za napoleonských válek na Moravě*, *Dějiny věd a techniky* 29, 1996, č. 3, s. 129–143.

Cholera a válka r. 1866 / Cholera and war in 1866 / Die Cholera und der Krieg von 1866

BIRKNER, Othmar, *Die bedrohte Stadt. Cholera in Wien*, Wien 2002 (= Forschungen und Beiträge zur Wiener Stadtgeschichte 35).

BOUDA, Ladislav, *Cholera na Moravě v r. 1866*, *Vlastivědný věstník moravský* 18, 1966, s. 205–213.

BRIESE, Olaf, *Angst in den Zeiten der Cholera*. Band I. Über kulturelle Ursprünge des Bakteri-ums. *Seuchen-Cordon I*; Band II. *Panik-Kurve. Berlins Cholerajahr 1831–1832. Seuchen-Cordon II*; Band III *Auf Leben und Tod. Briefwelt als Gegenwelt. Seuchen-Cordon III*; Band IV.

Das schlechte Gedicht. Strategien literarischer Immunisierung. Seuchen-Cordon IV, Berlin 2003.

CERMAN, Ivo, *Korunovace ve stínu cholery*, in: týž (ed.), *Habsburkové 1740–1918. Vznikání občanské společnosti*, Praha 2016, s. 355–368.

GROHS, Susanne, *Innsbruck in Zeiten der Cholera. Eine Aufarbeitung der Innsbrucker Choleraabwehr im Jahr 1831, inklusive fächerübergreifendem Unterrichtskonzept*, Innsbruck 2018 (Diplomová práce).

HLAVÁČKOVÁ, Ludmila – SVOBODNÝ, Petr, *Generální raport o asijské choleře v Praze, Vídní a Mnichově. Pozitivní stránky choleryvých epidemií ve středoevropských metropolích 19. století*, *Documenta pragensia* 16, 1998, s. 257–264.

KOVÁŘ, Daniel, *České Budějovice v roce 1866 – méně války, více cholery*, *Výběr* 53, 2016, s. 151–161.

PAUL, Hans, *Der Verlauf der Choleraepidemien des 19. Jahrhunderts im Bezirk Mattersburg*, in: *Burgenland in seiner pannonischen Umwelt*, Eisenstadt 1984 (= *Burgenländische Forschungen Sonderband 7*), s. 280–288.

SEKYRKOVÁ, Milada, 7. 9. 1836. *Ferdinand V. Poslední pražská korunovace*, Praha 2004.

SOLNICKÝ, Pavel – TESAŘ Petr, *Cholera na Opavsku v roce 1866*, in: Miroslav Svoboda (ed.), *Rok 1866 na Moravě*, Brno 2016, s. 277–292.

SVOBODA, Miroslav, „Tak již sů tu!“ *Dopady prusko-rakouské války na městečko Klobouky u Brna*, in: Balcárková, Jitka – Eduard Kubů – Jiří Šouša (edd.), *Venkov, rolník a válka v českých zemích a na Slovensku v moderní době*, Praha 2017, s. 209–228.

SVOBODA, Miroslav, „*Bůh sám smiluj se nad ubohou vlastí a uvodiž ji cestou utrpení na dráhu stálého a jistého blahobytu*“: *příčiny, průběh a následky epidemie cholery na Moravě v roce 1866*, in: *Morava v době převratů a změn 1848–1918*, Kroměříž 2018, s. 222–241.

SVOBODA, Miroslav – SYNEK, Jiří, *Mikulov za prusko-rakouské války v roce 1866*, in: *RegionM: sborník Regionálního muzea v Mikulově* 1, 2015, s. 22–103.

SYNEK, Jiří, *Vojenské oběti války roku 1866 a následné epidemie cholery pohřbené v Brně*, *Bellum 1866: časopis Komitétu pro udržování památek z války roku 1866*, 25, 2016, č. 2, s. 70–103.

TRIML, Raimund, *Die erste Cholera-Epidemie in Wien in den Jahren 1831 und 1832*, Wien 1992 (Disertační práce).

UHLÍŘ, Dušan, *Cholerová epidemie 30. let 19. století*, in: Jiří Malíř – Pavel Marek (edd.), *Andros probabilis. Sborník prací přátel a spolužáků prof. Miloše Trapla, CSc., k jeho 70. narozeninám*, Brno 2005, s. 471–482.

WEIGL, Andreas, *Cholera. Eine Seuche verändert die Stadt*, Wien 2018 (= Veröffentlichungen des Wiener Stadt- und Landesarchivs B 98).

Španělská chřipka r. 1918 / Spanish Flu of 1918 / Spanische Grippe von 1918

KARLÍČEK, Petr, *Řádění španělské chřipky na konci 1918 a jeho odraz v humoru a karikaturách*, Příspěvky k ústecké vlastivědě 21, 2020, s. 2–13.

SALFELLNER, Harald, *Die Spanische Grippe. Eine Geschichte der Pandemie von 1918*, Praha 2018 (česky: *Španělská chřipka. Příběh pandemie z roku 1918*, Praha 2018.)

SALFELLNER, Harald, *Die Spanische Grippe. Eine Geschichte der Pandemie von 1918. Im Vergleich mit COVID-19*, Wien 2020.

SPINNEY, Laura, *Pale Rider: The Spanish Flu of 1918 and How It Changed the World*, London 2017 (česky: *Bledý jezdec. Španělská chřipka z roku 1918 a jak změnila svět*, Praha 2018; německy: *Die Welt in Fieber. Wie die Spanische Grippe die Gesellschaft veränderte*, München 2020).

ŠVANDA, Richard, *Španělská chřipka v Náchodě*, Rodným krajem. Vlastivědný sborník kraje Aloise Jirásky, Boženy Němcové a bratří Čapků 52, 2016, s. 16–18.

VÍŠEK, Zdeněk, *Španělská chřipka před sto lety*, Přísně tajné!: Literatura faktu 6, 2020, s. 65–73.